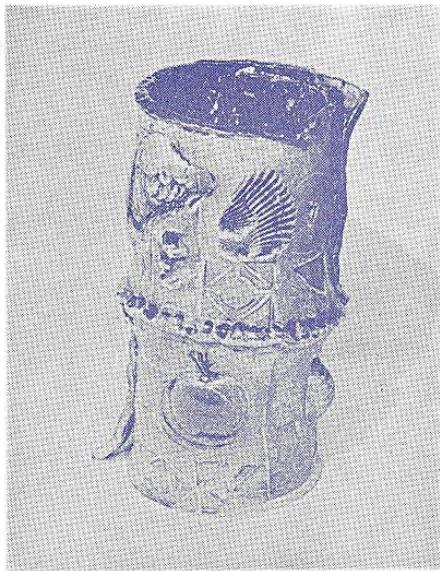

SAVETI ZA PRIRUČNU UPOTREBU 3

SAVETI ZA KRETENE ili kako biti blesav

Opšte napomene

Blesavost je jedan od najlepših ljudskih atributa, od neprocenjive koristi u većini prilika. Ko ne spozna veličinu blesavosti, nema se rašta ni roditi. Čovek bez blesavosti je ne samo kao jaje bez soli, već i kao selo bez škole. Isto važi i za žene, mada su one u svemu, pa prema tome i u svojoj blesavosti, drugorazredna bića.

Blesavost je tako dragocena osobina da je svi kriju — boje se da im je neko ne ukrade. Zato ćete uvek čuti samo:

»on je blesav«, »oni su blesavi«, a ponekad, u trenucima iskrenog i prijateljskog komuniciranja: »ti si blesav«, »vi ste blesavi«, a vrlo retko ili gotovo nikada: »ja sam blesav« i »mi smo blesavi«. Činjenica da ljudi ovu izuzetnu vrlinu tako rado pripisuju drugima, govori nam o tome dokle je čovečanstvo doguralo u svom altruižmu.

Zapitajmo se načas u čemu leže veličina i sjaj blesavosti?

Prvo u tome što blesav čovek nikada ne može biti kriv. Samo da pokažete uverenje, pa — ništa gore od Kovina. A tamo su i stan i hrana besplatni. Znači, — blesav je isto što i prav, znači, biti blesav isto je što i biti bezgrešan: deva Marija.

Blesavost vas takođe oslobađa odgovornosti. Ako ste uspeli da stvorite sebi visoku reputaciju bata-bleska, niko vam neće poveriti nikakav težak zadatak. Eventualno da presipate iz šupljeg u prazno, mada je to dosta tražen posao, pošto se dobro plaća, a nije naročito naporan. Sledstveno tome, nikad nećete dospeti do odgovornog položaja, nećete nikom biti trn u oku, nećete imati potčinjene koji vas mrze i nameštaju vam nameštajke gde god stignu. Život vam se neće odvijati među jamama u koje često i sami upadate.

Iz svega gorenavedenog sledi zaključak: između blesavosti i slobode može se slobodno staviti znak jednakosti. Znači sloboda, o kojoj se uopšte tako malo zna, nije ništa drugo nego čista blesavost, a biti blesav isto je što i biti slobodan.

Blesavljenje, dalje, zabavlja okolinu. Ljudi vole da se smeju blesavljicima, što će reći da, gde god kroče, bata-bleskovi sa sobom donose dobro raspoloženje i prijatan štimung. I nisu daleko dani kada će turistički stručnjaci otkriti velike potencijale skrivene u ovoj činjenici. A pošto je, kako smo videli, dobro raspoloženje u funkciji blesavosti, i kako se sreća čovekova, osim u dobroj klopi, dobrom položaju, dobroj lovi i dobroj ženskoj, sastoji i u dobrom raspoloženju, to između sreće i blesavosti postoji tesna veza i one se uzajamno uslovjavaju. Rekli bismo čak da je sreća direktna posledica blesavosti, te da je samo blesav čovek ujedno i srećan čovek.

Pošto je blesavost glavna odlika svih kretena, to će ovi saveti i biti poglavito njima upućeni.

Praktična uputstva

Nemojte da ste kreten pa da pred svetom krijete da ste kreten. Ako ste vrstan kreten, vaše vam kretenstvo нико ne može oduzeti.

Ako ste se rodili kao kreten, vaša je sreća dvostruka: vi ne samo da ste kreten, nego je vama vaš kretenluk u prirodi, u samoj biti vašega jastva, pa ne postoji nikakva opasnost da ga ikad izgubite. Vi i kada umrete, na grobu će sigurno da vam izraste neki kretenski šimšir.

Ako ste, pak, samo priučeni kreten, čuvajte svoje kretenstvo više nego oči u glavi. Upamtite da drugi mogu za vas da gledaju, ali da drugi ne mogu za vas da se blesave. Ljudi će iz pakosti i damilojici-crkevne-kravizma ili prosto naprsto iz duga vremena pokušavati da vas urazume. Ukaživaće vam na velike ličnosti iz istorije koje su snagom svoje volje ili samo zbog velikog nosa, čopave noge itd. i t. sl., trpaće vam lepu književnost u šake, vodiće vas u muzeje da proučavate zardale čoškaste pare koje ne pasuju u automate, teraće vas da gledate obrazovni program na televiziji. Odgovorite im tako što ćete biti slobodni na jedini mogući način: proizvedite još dva-tri vanbračna deteta.

Ako imate tu nesreću da vas okružuju uticajni ljudi koji su, kao što je poznato, uvek dosadni i nezanimljivi, ti se daveži neće moći uzdržati od toga da snagu svoga uticaja ne provere i na vama. Obrnuće i nebo i zemlju i neće vam silaziti s glave sve dok ih ne ubedite da vam je blesavost nepopravljiva. Budite zato tvrd orah i polomite im zube. Recite kako za vas svaka ideologija predstavlja samo jednu od niza neugodnosti čovekove iracionalne predistorije, i preduzmite odlučne korake u pravcu ženidbe sa najboljim golgeterom proteklog prvenstva. Pošto je fudbal njihova omiljena zabava, osetiće se, po sistemu identifikacije, lično povređeni u svojoj noževnosti, pa će od vas dići ruke.

U slučaju da vam se, i pored svih ugodnosti koje pruža blesavost, život ipak učini dosadnim, s malo truda možete ga krunisati veličanstvenim aktom hrabrosti. U leksikonu stranih reči i izraza pronađite ime neke velike ideje, pa se proglašite njenim nosiocem. Sad vam još preostaje da nabavite bure baruta i šibicu: popnite se na bure, izviknite jedan vruć parol u smislu ideje i smesta kresnите šibicu. Stvar ima da odjekne nadejno, a kad-tad dobice jedan blesav spomenik na koji će dolaziti ekskurzije s idiotskim krizantemama i još mirišljivim recitacijama.

SAVETI ZA POTROŠAČE ili kako da se galofaksirate

Život je jedna velika samoposlužna. Kao i u svakoj samoposluži, vaš cilj je dvojak: da korpu napunite što više i da vas kontrolori ne primete kad izlazite.

Nema šta nije za trošenje.

Sve je za trošenje, samo ako znate kako treba. Zašto, inače, proizvodimo, nego zato da bismo trošili.

Uzmite, recimo, ljude: ljudi se iz dana u dan sve više proizvode, i to u više boja: žutoj, crnoj, crvenoj, smeđoj i beloj, koja je, u stvari, prljavorozikasta. Da i ne govorimo o veoma zanimljivim i atraktivnim ukrštenim modelima. Ljudi već imaju stotine miliona i svakim danom na tržište se iznose sve novi i novi kontingenti. Isporuke su sve prometnije, a ponudeni primerci sve lepsi, bolje uobličeni, otporniji na habanje i sa

dužim vekom trajanja. Takođe se iz dana u dan sve više pažnje obraća na ambažu koja je jedan od odlučujućih faktora prodaje.

Ponuda je dobra, ali potražnja kao da stagnira. Mišljenja smo da uzroke ovog pojavi treba tražiti u činjenici da se, uprkos seriji pionirskih istraživačkih poduhvata, ljudi i dalje proizvode u standardnom osnovnom obliku: dve noge, dve ruke, jedna glava itd. Sigurni smo da je u pitanju inertnost i olako samozadovljstvo proizvođača: jer, ko može da tvrdi kako neki novi, drugaćiji, osmišljeniji proizvodi, prilagođeni zahtevima i potrebama modernog tržišta ne bi planuli za tren oka.

Svi znamo koliko je u poslednje vreme u domaćinstvima porasla upotreba mašina za pranje rublja sa ugrađenim centrifugama. Toliko da niko razuman više i ne kupuje mašine sa odvojenim centrifugama. Blizu je pameti pomisliti da bi se ljudi koje, u poređenju sa veš-mašinama, možemo upotrebiti u mnogo savršenijim operacijama, uz male izmene trošili daleko više. Recimo, u ratovima, kada bi imali srce deset puta veće od današnjeg standardnog. Zatim, ljudi stonoge u fudbalu, naročito za golmane. Ili storuke žene za upotrebu u domaćinstvima... Ovi nasumce nabačeni primeri samo ukazuju na pravce kojima bi naši naporci u vezi sa inovacijama u proizvodnji ljudi trebalo da se kreću. A ne da stalno tapkamo u mestu, daveći se u zadowljstvu onim što je postignuto.

No, i ovakvi kakvi su, ljudi se danas nedovoljno eksploratišu: osim u povremenim i teritorijalno ograničenim ratovima, u braku, seksualnoj revoluciji, agrarnoj i industrijskoj proizvodnji, u naučno-istraživačkom radu, politici i uslužnim delatnostima, ljudi gotovo da se ne troše.

Globalnom ratu ne smemo ni da se nadamo, a retki su čak i takvi pojedinci koji bi se danas mogli pojaviti većim brojem privatnih robova. Mogućnosti potražnje treba takođe tražiti u strukturalnom širenju lepeze konzumacija: do sada su samo ljudi i neke malobrojne mašine koristili ljude. Zašto ne ispitati mogućnosti da, figurativno rečeno, više ne eksploratiše samo čovek konačno, već i konj čoveka.

U nadi da smo dali svoj doprinos ovoj aktuelnoj temi, vratimo se artiklima čije su perspektive ružičastije. Tekstil, automobili, paste za zube, umetnička dela, ananas, avioni, dezodoransi, podmornice, smrznuta hrana, atomska energija, juhe u kesicama... Zbog skućenog prostora pomenuli smo samo neke, tek da vas podsetimo na širinu izbora. Njih treba konzumirati u neograničenim količinama, koliko god vam srce ište i više nego što ište — da biste postigli rekord i dobili medalju »Potrošačkog informatora».

Grabite samo i upamtite: »koliko trošiš, toliko vrediš«. Zato neka vam nikada ne bude dosta, pošto ćete sve što imate a ne potrošite za života ionako poneti sa sobom u grob.

MIROSLAV MAKSIMOVIC

PONOĆNA REVOLUCIJA

PRIVATNA JESEN

Lišće opada u maštu,
neko, izgleda, opet sanja.
U veliku dušu, u baštu
slažu se različite magle.

Od zamaha neshvatljive kose
otkosi samo legnu...
Kome se sad čini da nose
drvra iz drevne šume?

Zreli plodovi i bez branja
mogu se potpuno jesti.
Kome se to čini da sanja,
da vetar duva u trubu?

Na nove načine drma svetom
umorni jedinstveni pokret.
On će i baštu, kao salvetom,
pokriti plavim vazduhom.

SLIVENA U UDŽBENIKE, PROTIV MOJE VOLJE

Treba jesti, treba jesti
čorbe i druga teška jela.
Treba svet u korenju potresti,
koren je u radničkoj menzi.

Poplava radničkih jela
doprineće slobodi.
U stomaku, biće raspodela
materije pravednija.

Govori kao što jedeš,
reči treba da budu komadi.
U život treba da nas uvede
miris i moćna sitnica.

Svaki u svom svetu, ukleti,
zevaju tanjiri.
Muva od stola do stola leti
i nema gde da padne.

SILAZAK U KAFANU

Treba pustiti ljude,
da ih spaša nepoznati miris.
Kafanska prostranstva žude
za konačnim stvarima.

To je nežnost, ti obični
prsti-cigarete.
Umesto snova, neka logični
dim stvarnosti lebdi.

Kako čaše prozračne lete,
kako je zvonko vreme!

U ushićenju, u nama je dete
od jednom postalo CEO čovek.

U čistom času sve čemo shvatiti,
doživeti muzičko pijanstvo.
Ali nikad više nećemo u niti
koraka povezati stvarnost.

GOVORI SU OD PROVIDNOG CELOFANA

Govori su od providnog celofana.
Pred vratima radnog biroa,
kroz gomile nestrljivih dana
jasno se vidi samoća.

Beskrajna jasnoća ogledala.
Kako je sinuo lik crnca
kada je maska pala
sa načrtanog sunca!

Promaja se šali, u hodnik
plovi prostrani šum tepiha.
Uho se već naviklo da »klik!«
pisatiće mašine shvati kao promenu.

Ojačan stotinama sitnih rana —
papir. Maska je pala. Lice pisca,
čistije od providnog celofana,
lebdi na izlazu iz sobe u vazduh.

FIZIČKI KABINET

Uništavam lično zrnce
peska u ciklotronu.
Ali, u sekundi, vidim crnce
sa pamučnim balama.

Posmatram potpune mase
kako kreću bez cilja.
U istom trenu vidim da se
vraćaju radnici sa parade.

Polako shvatam protone.
Zatim gledam kako se
na železničke perone
sleže tužni dim daljina.

I kako, u jednom gama-zraku,
mahnuvši, draga žena
pada na beskravnu traku
ko bešumna svila.

PONOĆNA REVOLUCIJA

Na ulici mlaz postaje svačiji
kada se voda pretvara u kišu.
Odjedanput, kao u revoluciji,
asfalt bolje i prirodnije diše.

Nepotrebno je gumeno crevo,
može se uvući u klupku, da spava.
Kapi, u ritmu kiše, skreću levo,
iskošene su jer žure po svoja prava.

Pljuskajte, lijte brzi pljuskovi,
tako se lije sadržaj.
Na bliskom nebnu zgrušani su snovi
koje menjate ko voda šećer.

Tako, znači, mlaz postaje svačiji,
kiša uopšti i dà smisao vodi.
Jakim mirisom, kao u revoluciji,
donese svežinu dalekog jutra.